

13.2.2023

VN/28776/2022

Ehdotus valtioneuvoston päätökseksi Kansallisen ilmansuojeluohjelman 2030 ensimmäiseksi päivitykseksi

Ympäristöministeriö on valmistellut oheisen ehdotuksen Kansallisen ilmansuojeluohjelman 2030 ensimmäiseksi päivitykseksi. Ympäristöministeriö esittää, että valtioneuvosto hyväksyy sen ympäristönsuojelulain (527/2014) 149 c §:n sekä valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 §:n 13 kohdan nojalla.

EU:n päästökattodirektiivin (2016/2284) mukaisesti Suomi laati vuonna 2019 Kansallisen ilmansuojeluohjelman 2030. Ilmansuojeluohjelma sisältää ne toimet, joilla direktiivissä asetutut rikkidioksidin, typenoksidien, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden, pienhiukkasten ja ammoniakkin päästövähennysvelvoitteet toteutetaan. Laskelmiin perustuen Suomen arvioitiin saavuttavan vähennysvelvoitteet olemassa olevin toimin eikä päästövähennystoimenpiteitä tarvittu. Kuitenkin ilmansuojeluohjelmaan sisällytettiin niin sanottuja lisätoimenpiteitä, joilla ilmanlaatua voidaan edelleen parantaa ja altistumista vähentää. Nämä lisätoimenpiteet tähtäävät etenkin liikenteen pakokaasupäästöjen ja katupölyn sekä pienpolton päästöjen vähentämiseen.

Päästökattodirektiivi velvoittaa jäsenmaat päivittämään ilmansuojeluohjelman vähintään neljän vuoden välein. Päivitys on nyt laadittu direktiivin mukaisessa aikataulussa. Päästöinventaariorit, päästöskenaariot, ilmanlaatatiedot sekä tiedot kansallisesta politiikkakehityksestä, vastuunjaosta ja ekosysteemiseurannasta on päivitetty. Vuoden 2019 ilmansuojeluohjelmaa toteutetaan edelleen päivityksen rinnalla.

Päivityksen päästöinventaarioritiedot osoittavat, että Suomi saavutti kaikkien päästökattodirektiivin mukaisten ilmansaasteiden päästövähennysvelvoitteet vuonna 2020. Skenaariolaskelmat osoittavat, että Suomen ennustetaan saavuttavan uudet tiukemmat päästövähennysvelvoitteet myös vuonna 2030. Näin ollen ilmansuojeluohjelman päivityksessä ei esitetä toimenpiteitä ilmansaastepäästöjen vähentämiseksi. Vuoden 2019 ilmansuojeluohjelmassa esiteltyjen lisätoimenpiteiden toimeenpanoa jatketaan. Myös erillisen maatalouden ammoniakkipäästöjen vähentämishjelman toimeenpanoa jatketaan.

Ilmansuojeluohjelma valmistelusta vastasi ympäristöministerin nimittämä, laajapohjainen Kansallisen ilmansuojeluohjelman 2030 toimeenpanoverkko. Ympäristöministeriön, Suomen ympäristökeskuksen ja Ilmatieteen laitoksen nimetyt asiantuntijat huolehtivat laskennoista, tietojen koostamisesta tulosten tarkasteluista ja päivityksen kirjoittamisesta. Myös ilmansuojeluohjelman toimeenpanon teemaryhmät Pienpoltto, Katupöly, Maatalous sekä Liikenne ja työkonet osallistuivat päivityksen laatimiseen ja kommentointiin.

Päivitysluonnos oli lausuntokierroksella 24.11.-30.12.2022 välisenä aikana. Luonnoksesta pyydettiin lausuntoja niiltä viranomaisilta, joiden toimialaan ja tehtäviin ohjelma olennaisesti liittyy. Myös lausuntopyynnön jakelulistalla ulkopuolisilla oli mahdollisuus tutustua luonnokseen ja antaa siitä lausuntonsa. Mahdollisuudesta antaa lausuntoja tiedotettiin 30.11.2022 suomeksi ja ruotsiksi Helsingin Sanomissa ja ruotsiksi Huvudstadsbladetissa. Vaikuttamismahdollisuudesta tiedotettiin riittävän ajoissa niin, että luonnoksen sisältöön pystyi vielä aidosti vaikuttamaan. Päivitysluonnos oli 37 päivää yleisessä tietoverkossa nähtävänä ja kommentoitavana. Lausuntoja saatiin 18 kappaletta. Tekstiin tehtiin muutoksia lausuntojen perusteella. Ohjelmaa valmisteltaessa on siten ympäristönsuojelulain (527/2014) 149 c §:n 3 momentin mukaisesti noudatettu, mitä lain 204 §:ssä säädetään mielipiteiden esittämisestä ja lausunnoista.